

פרפראות פאר

ביתו של און בן פלת נבנה ע"י סתירה

עמוד ב

עמוד א מפתח נושאים פרשת קורח תשע"ח

עמוד ז

למה נענש משה רבינו על כך שאמר רב לכם בני לוי

ביאור הכתוב ואכלה אותם כרגע בדרך צחות

חנה התפללה על קורח מפני שחשבה שהיא גרמא בנזקיו מהרש"א

עמוד ח

טעם לאמירת הקטורת כסגולה לעשירות

האם ביקשה חנה על שמואל בנה לעשירות ולמה

עמוד ט

אם יורים בהם חיצים איך אפשר לומר שהם ששים ושמחים

טענת השמש והירח במחלוקת קורח כי אין שתי מלכים משמשים כאחד

בירור בדרשות שדרש אסף שהיה ממשפחת קורח

עמוד י

כשאמר הנביא טבעו בארץ שעריה לאיזה שערים הכוונה

עמוד יא

מה אם כילה חמתו בביהמ"ק הרי כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב

עמוד יב

כיצד הוכיח שמואל נכדו של קורח שהוא מתנגד למחלוקת שעשה סבו

במה היתה קנאתם למשה ואהרון ביאור מהרש"א

עמוד ב

ביתו של און בן פלת נבנה ע"י סתירה

האם עבר און בן פלת על השבועה שנשבע שילך עם עדת קורח

עמוד ג

תנו שכר לאובד ויין למרי נפש רמז בכתוב לעדת קורח

המאתים וחמישים איש שאבדו מרומז בהבדל בין תכלת לציצית

שמא גרים ביארו רק אצל רות ולא בעדת קורח ביאור הענין

עמוד ד

ביאור בשמא גרים שקריאה בשם גורם לקירבה כדמצינו בדוד המלך

מחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע בשמא גרים אם השם גורם למעשים או המעשים גורמים לשם

עמוד ה

טליתות של תכלת לשם הפגנת כח מהר"ל

האם השיב מש"ר על השאלה חייבת בציצית או פטורה ביאור בצחות

כל שלושים יום אומרים משה ותורתו אמת ביאור בדרך צחות

מי שמת בלא חולי ומונע ביקור חולים נודע שכונתו למחלוקת

עמוד ו

במה טעה קורח ונענש על כך במדה כנגד מדה

ביתו של און בן פלת נבנה ע"י סתירה

כיצד הצילה אשתו של און בן פלת את בעלה

איתא בגמרא (סנהדרין ק"ט ע"ב), **אמר רב**, און בן פלת אשתו הצילתו, **כתיב**, (במדבר ט"ז ג'), "כי כל העדה כולם קדושים", (רש"י סנהדרין ק"ט ב'), **כולם צנועים וקדושים, ולא יכנסו אלי אם אני פרועה,**

אמרה ליה, טוב דאנא מצילנא לך, אשקיתיה חמרא וארויתיה ואגניתיה גואי, (השקתה אותו יין והשתכר וישן בתוך הבית) אותבה על בבא, וסתרתה למזיה, כל דאתא חזיה, הדר, אדהכי והכי אבלעו לה, (רש"י, סתרה לשערה, וישבה על פתח הבית, כל מי שהיה בא לקרוא רואה ראשה פרוע וחוזר),

ביאור אומרז"ל שסתירת זקנים בנין

איתא בגמרא (מגילה ל"א ע"ב), אומרים לך נערים בנה וזקנים סתור, סתור ואל תבנה, **שסתירת זקנים בנין.**

איתא בגמרא (סנהדרין ק"י ע"א) **כתיב** (משלי י"ד א'), "**חכמות נשים בנתה ביתה**", זו אשתו של און בן פלת,

מבואר, שאשתו הצילתו ע"י שסתרה לשערה, וע"י **סתירה** זו **בנתה** את ביתה כמ"ש "חכמות נשים בנתה ביתה", זו אשתו של און בן פלת,

וזו ה**סתירה** היתה חכמת הנשים שבה, לבנות את ביתה, ובכך נבאר, **שסתירת זקנים בנין.**

* * * * *

האם עבר און בן פלת על השבועה שנשבע שילך עם עדת קורח

איתא בגמרא (סנהדרין ק"ט ב') אמר רב, און בן פלת אשתו הצילתו, אמרה ליה, מאי נפקא לך מינה? אי מר רבה - אנת תלמידא, ואי מר רבה - אנת תלמידא.

אמר לה, מאי אעביד, הואי בעצה, **ואשתבעי לי בהדייהו**, אמרה ליה, ידענא דכולה כנישתא

קדישתא נינהו, דכתיב כי כל העדה כלם קדשים.

אמרה ליה, טוב, (שב בביתך) דאנא מצילנא לך. אשקיתיה חמרא, וארויתיה, ואגניתיה גואי, אותבה על בבא, וסתרתה למזיה, כל דאתא חזיה, הדר. אדהכי והכי אבלעו להו.

לאחר שנשבע איך עבר על השבועה

יש להקשות, לאחר שנשבע שילך אתם, כמ"ש **ואשתבעי לי בהדייהו**, איך אמרה לו שיעבור על השבועה,

ביאור העניין ע"י דיוק מדויק בדברי רש"י

כתב רש"י, (סנהדרין ק"ט ב') הואי בעצה - אני הייתי עמהן בעצה, ונשבעתי להם "**שאם יקראוני**" אלך עמהם, עכ"ל רש"י,

בירור בדברי הגמרא ורש"י

יש להבין, למה אמרה לו **שב בביתך**, ולא היה די שתאמר לו **אנא מצילנא לך**, בכוונה להשקותו יין,

ועוד, למה הוסיף רש"י בביאור הדברים, "**שאם יקראוני אלך עמהם**", ולא היה די לומר, ונשבעתי להם שאלך עמהם, מאי שאם יקראוני,

וצריך לפרש, ששתי קושיות אלו היו קשים לרש"י, **א.** איך חשב לעבור על השבועה, **ב.** למה הוסיפה **שב בביתך**,

אלא ודאי משום שהוא אמר לה שנשבע "**שאם יבואו לקרוא לוי**" ילך עמהם, כלומר, שהשבועה היתה רק **אם יבואו לקרוא לו**, בכך רוצה רש"י לתרץ איך יעבור על השבועה, ולכן אמר רש"י שזה היה בתנאי **שיבואו לקרוא לו**,

ע"ז **אמרה**, א"כ יש לי עצה שלא יוכלו לקרוא לך, **שב אתה בביתך**, ואף אחד לא יכנס לקרוא לך,

ומדויקים דברי רש"י בהמשך, שכתב, **סתרה למזיה**, וישבה על פתח הבית, כל מי שהיה בא לקרוא, דייקא, ולא אמר, שהיה בא, רואה ראשה פרוע וחוזר.

* * * * *

אחד של תכלת פוטר, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה, ע"כ,

ההבדל בגימטריא בין תכלת לציצית

ציצית בגימטריא 600,

תכלת, בגימטריא 850,

קורח ועדתו טענו, כי משה רבינו בדה מלבו שטלית שכולה תכלת חייבת בציצית,

וכדי להוכיחו כי שקר בפיו, עשה הקב"ה שמה שהוא טען לתכלת שהם 850, נבלעו ממספר זה 250, להוכיחו כי צריך בתכלת ציצית שהם מספר 600, וגם אם כולה תכלת.

* * * * *

שמה גרים ביארו רק אצל רות ולא בעדת קורח ביאור הענין

פירוש בשמות השבטים

איתא בגמרא, (ברכות ז' ע"ב), ראובן - אמר רבי אלעזר, אמרה לאה, ראו מה בין בני לבן חמי, וכו'

כתב רש"י (ברכות ז' ע"ב), על שם העתיד קראה שמו, כדאמרינן לקמן, שמה גרים.

פירוש בשמות המרגלים

איתא בגמרא, (סוטה ל"ד ע"ב), דבר זה מסורת בידניו מאבותינו, מרגלים על שם מעשיהם נקראו, וכו'

פירוש בשמות עדת קורח

איתא בגמרא (סנהדרין ק"ט ע"ב), קרח שנעשה קרחה בישראל, ואון - שישב באנינות, וכו'

למה רק ברות הוקשה מנלן דשמה גרים

איתא בגמרא, (ברכות ז' ע"ב), רות, מאי רות, אמר רבי יוחנן, שזכתה ויצא ממנה דוד שריהו להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות.

כתב רש"י (ברכות ז' ע"ב), משום דאיירי בפירושי השמות נקט לה,

תנו שכר לאובד ויין למרי נפש רמז בכתוב לעדת קורח

כתיב (משלי ל"א ו'), "תנו שכר לאובד ויין למרי נפש"

כתיב (במדבר ט"ז ל"ג), "ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל",

כתיב (במדבר ט"ז ל"ה), "ותאכל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרת,

כתיב (במדבר י"ז ג'), "את מחתות החטאים האלה בנפשתם"

רמז בכתוב להצלת עדת קורח

מבואר, כי הצלתו של און בן פלת היתה ע"י אשתו, שהשקתה אותו ויין והשתכר, וזו היתה עצה להצלתו מעדת קורח מכליה, אך נשים אחרות לא הצילו כך את בעליהן,

וכך הרמז בפסוק

תנו, שיתנו לבעליהן כדי להצילם, שכר, שישתכרו, לאובד, שעליהם נאמר ויאבדו מתוך הקהל, ויין, שהשקתה אותו ויין, למרי, מרי בגימטריא 250, הם ה-250 איש נפש, החטאים האלה בנפשותם,

וזה הרמז בפסוק, "תנו שכר לאובד ויין למרי נפש", שאילו נתנו להם היו מצילים אותם.

* * * * *

המאתים וחמישים איש שאבדו מרומז בהבדל בין תכלת לציצית

איתא במדרש, (תנחומא קורח ד', רש"י במדבר ט"ז א'), עמד וכנס מאתים וחמישים ראשי סנהדראות רובן משבט ראובן שכיניו, והם אליצור בן שדיאור וחביריו וכיוצא בו, שנאמר "נשיאי עדה קריאי מועד", ולהלן הוא אומר (במדבר ט"ז א') "אלה קרואי העדה", והלבישן טליתות שכולן תכלת, באו ועמדו לפני משה,

אמרו לו טלית שכולה של תכלת, חייבת בציצית או פטורה, אמר להם חייבת. התחילו לשחק עליו, אפשר טלית של מין אחר חוט

בשמו, משום שקריאה בשם מביאה להתקרבות

* * * * *

מחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע בשמה גרים אם השם גורם למעשים או המעשים גורמים לשם

ראוי ונכון להביא כאן דעת התנאים בשמה גרים

איתא בגמרא (בכורות ה' ע"ב) אמר ר' חנינא שאלתי את ר' אליעזר בבית מותבא רבא (בבית המדרש הגדול) **כתיב** (שמות י"ז ח') ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים, מאי לשון רפידים, ואמר לי רפידים שמה,

כתנאי רבי אליעזר אומר רפידים שמה, ר' יהושע אומר שריפו עצמן מדברי תורה,

קושית העיון יעקב במה חולקים
ר' אליעזר ור' יהושע

בפירוש עיון יעקב על עין יעקב מאת הרב הגאון הגדול המובהק מוהר"ר יעקב ריישר ז"ל, בעהמ"ס חק יעקב ושו"ת שבות יעקב, מקשה, בלשון הגמרא שאמרו,

"מה לשון רפידים", ר' אליעזר אומר רפידים שמה, ר"י אומר שרפו ידיהם מד"ת וכו'

לכאורה הדבר תמוה, במה פליגי, דודאי כ"ע מודו שכך שם העיר, ואין מקרא יוצא מידי פשוטו, אלא שניתן להדרש, אי"כ במאי פליגי באמרם כתנאי,

תירוץ העיון יעקב שנחלקו אם השם גורם לרפיון או הרפיון גורם לשם

ומתורץ, ונ"ל בדרך הפשוט, דקושית המקשן הוא, מה לשון רפידים, דמאי אתי לאשמעינן הפסוק שמלחמת עמלק נעשה ברפידים, מה נ"מ,

וקאמר ר"א, רפידים שמה, כלומר שמה של העיר גרם, שישראל רפו ידיהם מד"ת, ולכן בא עמלק,

ור' יהושע ס"ל, דשם העיר לא היה נקרא כן מתחלה אלא ע"ש המאורע שאירע לישראל נקרא כן, וק"ל, ע"כ לשון העיון יעקב.

* * * * *

מנא לן דשמה גרים, אמר רבי אליעזר דאמר קרא, (תהלים מ"ו ט"ו) (לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ, אל תקרי שמות אלא שמות"

כתבו התוספות (בבא בתרא קמ"ג ע"ב), נקרא כן על שם העתיד כדדריש אשר שם שמות אל תקרי שמות אלא שמות,

הקשו המפרשים, (ראה מהרי"ץ חיות ברכות ז' ע"ב), מאחר ונתפרשו שמותם של שבטים, מרגלים, עדת קרח, למה נתבאר הדבר **דשמה גרים** רק אצל רות,

יש לבאר כי רק אצל רות לא נקרא שמה
על שם מעשיה שלה

מבואר, כי השם רות ניתן על שם שזכתה ובדורות הבאים יצא ממנה דוד וכו', אי"כ ניתן לה שמה שלא על פי מעשיה שלה אלא על שם הדורות הבאים, לפיכך למדו מכאן ביותר

דשמה גרים אף לדורות הבאים, ועוד יש לבאר,

ביאור בשמה גרים שקריאה בשם גורם לקירבה כדמצינו בדוד המלך

כתיב (תהלים ד' ג'), "בני איש עד מה כבודי לכלמה" **פירש רש"י,** עד מתי אתם מבזים אותי שאינכם קוראים בשמי, **וכי אין לי שם,**

דכתיב (שמואל א' כ"ב ט"ו) "ראיתי את בן ישי", (שמואל א' כ"ה י') "מי דוד ומי בן ישי", (שמואל א' כ"ב ח') "בכרות בני עם בן ישי", (שמואל א' כ' ל') "כי בוחר אתה לבן ישי",

מבואר, כי קריאה לאדם שלא בשמו גורם לביזוי וריחוק, וקריאה בשם האדם גורם לכיבוד וקירוב לבבות,

יש לומר, דלפיכך למדו חז"ל דשמה גרים דוקא אצל רות, שבאו לרמוז לכך, שהשם, כלומר, הקריאה בשם גורם לקירבה והידבקות, **וברות מצינו** שהיה בה קירבה לנעמי כמ"ש ורות דבקה בה,

ובכך נתבאר ברמז, דשמה גרים, פירושו, לא רק שהשם גורם למעשים, אלא שהשם כלומר ע"י קריאה בשם גורם לקירוב וכבוד, והקריאה שלא בשם גורם לביזוי וריחוק, ורמזו חז"ל זה אצל רות דייקא, בכך יש לפרש גם הודו לה' קראו בשמו, כלומר, בשביל להתקרב אליו יש לקרוא

כלומר, שכאשר הקב"ה רוצה להודיע מתי הוא בוקר, הוא מודיע ע"י "שיכיר בין תכלת ללבן". ולכן לא ניתן לעשות טלית שכולה של תכלת משום שרק ע"י שיכיר בין תכלת ללבן בכך הוא מודיע מתי הוא בוקר. וזו נרמז בתשובתו של משה רבינו. "בוקר ויודע ה",

* * * * *

כל שלושים יום אומרים משה ותורתו אמת ביאור בדרך צחות

איתא בגמרא (בבא בתרא ע"ד ע"א, סנהדרין ק"י ע"א), א"ל ההוא טעניא תא אחוי לך בלועי דקרח, אמר לי אצית מאי שמעת, ושמעית דהו אמרין משה ותורתו אמת והן בדאין,

אמר ליה, כל תלתין יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת, ואמרי הכי, משה ותורתו אמת והן בדאין, ע"כ,

אפשר לבאר בדרך צחות,

כתיב (ישעיהו ס"ו כ"ג) "והיה מדי חודש בחודשו, יבוא כל בשר להשתחוות" וגו', ועליהם אמרו חז"ל, כבשר בקלחת, הרי הם בכלל כל בשר. שצריכין לבוא בכל חודש להודות, משה ותורתו אמת.

* * * * *

מי שמת בלא חולי ומונע ביקור חולים נודע שכונתו למחלוקת

כתיב (במדבר ט"ז כ"ט), "אם כמות כל האדם ימותון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא ה' שלחני, ואם בריאה יברא ה' וגו' וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ה'",

מנין למידיים ביקור חולים

איתא בגמרא (נדרים ל"ט ע"ב), אמר ריש לקיש, רמז, (מנין) לביקור חולים מן התורה, שנאמר "אם כמות כל האדם ימותון אלה ופקודת כל אדם" וגו', מאי משמע, אמר רבא, "אם כמות כל האדם ימותון אלה" שהן חולים ומוטלים בעריסתן ובני אדם מבקרים אותן, מה הבריות אומרים לא ה' שלחני, ע"כ,

טליתות של תכלת לשם הפגנת כח מהר"ל

למה לא שאל קרח שאלתו בלי להוציאם בטליתות

כתיב (במדבר פרק ט"ז ב') ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם,

כתב רש"י והלבישן טליתות שכולן תכלת.

כתב המהר"ל, (גור אריה ט"ז א'), ואם תאמר, ולשאול כך בלא שילביש אותם.

יש לתרץ, כדי שיראו ישראל חדוש, מאתיים וחמישים אנשים מלובשים בתכלת, ויידעו הכל אשר חלק על משה.

ואם לא היה רק בשאלה בלבד, אחד היה יודע המחלוקת שנחלק עליו, ועשרה לא היו יודעים. עכ"ל המהר"ל.

יש לכווין בדברי המהר"ל, שמטרתם היתה לעשות פרסום וזהו אנשי שם, (הארז הגרא"מ לנדא)

* * * * *

האם השיב מש"ר על השאלה חייבת בציצית או פטורה ביאור בצחות

איתא במדרש, (תנחומא קורח ד', רש"י במדבר ט"ז א'), באו ועמדו לפני משה, אמרו לו טלית שכולה של תכלת, חייבת בציצית או פטורה, ע"כ,

היכן מצינו בתורה שמשה רבינו השיב תשובה על שאלתם

איתא במשנה, (ברכות ט' ב') מאימתי קורין את שמע בשחרית, משיכיר בין תכלת ללבן, כאשר הקב"ה רוצה להודיע מתי הוא בוקר כיצד הוא מודיע, ע"י שיכיר בין תכלת ללבן,

לפי זה, בטלית שכולה תכלת. לא ניתן להכיר בין תכלת ללבן, ולא נודע מתי הוא בוקר,

על זה אמר מש"ר (במדבר ט"ז ה') "בוקר ויודע ה",

א"ר לוי, אברהם חידש זקנה, יצחק חידש יסורים, יעקב חידש חולי,

חזקיהו חידש חולי שיתרפא, אמר לו, העמדת אותנו עד יום מותו, אלא מתוך שאדם חולה ועומד, חולה ועומד, הוא עושה תשובה, אמר לו הקב"ה, חייך דבר טוב תבעת, וממך אני מתחיל, הה"ד (ישעיה ל"ח), "מכתב לחזקיהו מלך יהודה בחלותו, ויחי מחליו", א"ר שמואל בר נחמן מכאן שהיה בין חולי לחולי, חולי כבד משניהם.

ענין עוד, תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קז עמוד ב

לפי זה יש לבאר כפתור ופרח כיצד הוכיח משה רבינו ע"י ביקור חולים שכוונתם למחלוקת

מבואר, דהא דאדם חולה טרם שימות, הוא כדי למנוע קטטה ומחלוקת, אי"כ, אנשי קרח, שכוונתם למחלוקת, אינם צריכים להיות חולים בטרם מיתתם כדי למנוע מחלוקת, שהרי כל כונתם היא מחלוקת, אלא ימותו בפתע פתאום, מכיוון שכל מטרתם היא להביא מחלוקת, ואינם צריכים את החולי, למנוע קטטה ומחלוקת,

והשתא מבואר היטיב, למה ביקש משה רבינו להוכיח אמיתתו, ע"י שאמר אם כמות כל האנשים, שיהיו חולים טרם מיתתו, כי החולי נעשה למי שאינם רוצים במחלוקת, אבל, אלו שרוצים במחלוקת, אינם צריכים להיות חולים טרם מיתתו, ובכך מוכח שכל כוונתם למחלוקת.

* * * * *

במה טעה קורח ונענש על כך במדה כנגד מדה

כתיב (במדבר י"ב ג') "והאיש משה עניו מאוד",

כתיב (במדבר ט"ז ד'), "וישמע משה ויפל על פניו",

כתיב (שמות ל"ד כ"ט) "ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו",

כתיב (דברים ל"ד י"י) "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים",

בפירוש המכונה רש"י פירש, לא ה' שלחני לזה, לפי שהיו עדת קרח מלעיגין עליו ואומרים שהיה משה אומר להם מדעתו בלא ציווי של מקום.

מבואר, שכאשר ביקש משה רבינו לתת סימן לבני ישראל שהשי"ת שלחו ולא בדה מליבו, עשה זאת ע"י שאנשים אלו ימותו בפתע פתאום, ולא יבואו לבקרים כשיהיו חולים,

ורק, "אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם, לא ה' שלחני", כלומר אם יהיו חולים לפני מיתתם, ויבואו לבקרים, ולא ימותו בפתע פתאום, סימן שלא ה' שלחני,

מה לי חולים או אינם חולים קודם מיתתו כדי להוכיח שה' שלחני וכל כונתם רק למחלוקת

איתא במדרש (רבה בראשית פרשה ס"ה פסקה ט') א"ר יהודה בר סימון,

אברהם תבע זקנה, אמר לפניו רבון העולמים, אדם ובנו נכנסין למקום, ואין אדם יודע למי מכבד, מתוך שאתה מעטרו בזקנה, אדם יודע למי מכבד, א"ל הקב"ה, חייך דבר טוב תבעת, וממך הוא מתחיל, מתחלת הספר ועד כאן אין כתיב זקנה, וכיון שעמד אברהם, נתן לו זקנה, "ואברהם זקן בא בימים",

יצחק תבע יסורין, אמר לפניו רבון כל העולמים, אדם מת בלא יסורים, מדת הדין מתוחה כנגדו, מתוך שאתה מביא עליו יסורים, אין מדת הדין מתוחה כנגדו, אמר לו הקב"ה, חייך דבר טוב תבעת, וממך אני מתחיל, מתחלת הספר ועד כאן אין כתיב יסורין, וכיון שעמד יצחק, נתן לו יסורים, "ויהי כי זקן יצחק ותכהין",

יעקב תבע את החולי, אמר לפניו, רבון העולמים, אדם מת בלא חולי, אז אינו מיישב בין בניו,

אלא מתוך שהוא חולה, שנים או שלשה ימים, הוא מיישב בין בניו, אמר לו הקב"ה, חייך דבר טוב תבעת, וממך הוא מתחיל, (בראשית מ"ח) "ויאמר ליוסף הנה אביך חולה",

ובילקוט שמעוני (תהלים - פרק קטז - רמז תתעד), כתב, וז"ל, אמר יעקב, רבש"ע אתה נותן קטטה בין בריותיך, אלא, יהא אדם חולה, ועושה בין בניו מה שהוא צריך, ואחר כך הוא מת,

קורח טעה בין פניו לעניו ונענש על כך במדה כנגד מדה

הדרגה הגבוהה ביותר של משה רבינו היתה כי קרן עור פניו, וקרן היה חושד במשה רבינו כי הוא מתגאה במעלת קרון עור פניו, אבל האמת שהאיש משה היה עניו,

איתא במדרש, (ברש"י במדבר ט"ז ז' מתנחומא), עינו הטעתו, אפשר לפרש, עינו הטעתו שטעה באות עין, והחליף בין והאיש משה ע'ניו, לקרן עור פ'ניו, וזהו עינו הטעתו,

וכיון ששמע משה, נפל על פניו, פירוש, על כך שחשדוהו כי מתגאה בכך, שקרן עור פניו,

ועונשו של קרח היה, באותה מידה שבה טעה, ונענש באות ב'פ', בכך שפתחה האדמה את פיה, וכך נענש מדה כנגד מדה,

* * * * *

למה נענש משה רבינו על כך שאמר רב לכם בני לוי

כתיב (במדבר ט"ז ז') "רב לכם בני לוי",

איתא בגמרא (סוטה י"ג ב'), "ויאמר ה' אלי רב לך", א"ר לוי ברב בישר ברב בישרוהו, ברב בישר "רב לכם", ברב בישרוהו, (דברים ג' כ"ו) "רב לך אל תוסף", וברש"י, נענש באותה מידה,

והקשו במפרשים, וכי איזה עונש מגיעו על שאמר "רב לכם בני לוי".

משה רבינו חידש שחטא שנעשה ברבים הוא גדול ביותר

אפשר לומר, כי כך הוא פירוש הגמרא. מצינו כי על הפסוק (במדבר כ"ב), "יען לא האמנתם בי, להקדישני לעיני בני ישראל" פירש רש"י, לפי שבסתר (הצאן ובקר ישחט), חסך עליו

הכתוב, וכאן, שבמעמד כל ישראל, לא חסך עליו הכתוב,

איתא במדרש (רבה במדבר פרשה י"ט פסקה י') כך אמר לו הקב"ה למשה הראשונה שעשית בניי לביןך, עכשיו כנגד הרבים אי אפשר, שנאמר להקדישני לעיני בני ישראל,

וכך אפשר לפרש, הפירוש "רב לכם בני לוי", דלכאורה, מהיכן נלמד דבר זה, שאם נעשה הדבר ברבים הוא חמור יותר, אלא, שזאת חידש משה רבינו בחטאו של קורח, (במדבר ט"ז ח' עיי"ש ברש"י) ובכל הפרשה, שעמד קורח וכינס מאתים וחמישים ראשי סנהדראות. והוכיחו משרע"ה "רב לכם", פירוש הדבר, "רב לכם", כמה חמור הוא, שעשיתם הדבר ברבים,

וזהו פירוש הגמרא, ב"רב" בישר, שהוא היה זה שחידש, שברבים יש חילול ה', לכן ב"רב" בישרוה שלא יכנס לארץ כלומר, לפי שהיה ברבים, במעמד כל ישראל, לכן לא חסך עליו הכתוב, וזהו ברב בישר ברב בישרוהו. שפירש רש"י, באותה מידה.

* * * * *

ביאור הכתוב ואכלה אותם כרגע בדרך צחות

כתיב (במדבר ט"ז כ"א) "הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרגע",

וקשה, היל"ל ואכלה אותם "ברגע", ולא "כרגע"

ועוד, בתרגום, ואשיצי יתהון כשעה, רגע אינו שעה.

בטבע הזמן שנעלם כהרף עין

י"ל בדרך צחות, שידוע, כי טבע הזמן שנעלם פתאום, כדכתיב התעיף עיניך בו ואיננו, ואינך יודע לאן הוא נעלם, כך היה בקורח ועדתו שנעלמו כמו רגע, פירוש, כמו הזמן, ולא ידעו לאן הם נעלמו. כמ"ש ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל. וזהו ואכלה אותם, "כרגע".

* * * * *

חנה התפללה על קורח מפני שחשבה שהיא גרמא בנזקיו מהרש"א

איתא בגמרא (סנהדרין ק"ח ע"א) עדת קרח אינה עתידה לעלות, שנאמר (במדבר ט"ז ל"ג) "ותכס עליהם הארץ" בעולם הזה, "ויאבדו מתוך הקהל לעולם הבא", דברי רבי עקיבא,

זרע אנשים ונתתיו לה' כל ימי חייו ומורה לא יעלה על ראשו,

איתא בגמרא (ברכות ל"א ע"ב) ונתתה לאמתך זרע אנשים מאי זרע אנשים, אמר רב גברא בגוברין, כי אתא רב דימי אמר לא ארוך ולא גוץ ולא קטן ולא אלם, ולא צחור ולא גיחור, ולא חכם ולא טפש, ע"כ, א"כ מצינו שחנה ביקשה על בנה שמואל, על שלשה דברים, שהם צורת הגוף, שחור לבן, חכם טיפש,

איתא בגמרא (ברכות ל"ג ע"ב) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, שנאמר ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה, ופירש רש"י, כל הבא על האדם ביד הקדוש ברוך הוא כגון, ארוך קצר, עני עשיר, חכם שוטה, לבן שחור, הכל בידי שמים הוא, ע"כ,

מבואר, דארבעה דברים הם בגדר כל הבא על האדם, צורת הגוף, עני ועשיר, לבן ושחור, חכם וטיפש, ואיך יעלה על הדעת שחנה לא תתפלל על בנה על עניות ועשירות,

יש ליישב דלפיכך לא ביקשה כדלקמן

איתא בגמרא (מגילה י"ג ע"ב, זבחים ק"ב ע"א), אמר רבי אלעזר, כשהקדוש ברוך הוא פוסק גדולה לאדם, פוסק לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות, שנאמר לא יגרע מצדיק עיניו ואת מלכים לכסא ויושיבם לנצח ויגבהו,

לפי זה אפשר לומר, מכיוון ושמואל היה מיוצאי חלציו של קורח, כמ"ש אצל קורח, מה ראה, ראה שמואל שיוצא ממנו, וקרח עשיר היה, וידעה חנה, שכשהקדוש ברוך הוא פוסק גדולה לאדם, פוסק לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות, לפיכך לא היתה צריכה לבקש עשירות,

עוד יש ליישב בצחות שביקשה במוריד שאל ויעל

כתיב (שמואל א' פרק ב' פסוק ו') "ה' ממית ומחיה **מוריד שאל ויעל**",

כתב המהרש"א (סנהדרין ק"ח ע"א ד"ה ה' ממית ומחיה) **תפילה זו, התפללה חנה עליהם**,

לפי"ז א"ל כי חנה התפללה, הקב"ה שהוריד את רכושו של קורח שאולה, ויעל שיעלה את רכושו לצאצאי קורח, ובכך יש לומר שביקשה לעשירותו של שמואל,

* * * * *

רבי אליעזר אומר, עליהם הוא אומר, (שמואל א' פרק ב' פסוק ו') "ה' ממית ומחיה **מוריד שאל ויעל**",

ביאור המהרש"א בתפילת חנה

כתב המהרש"א (סנהדרין ק"ח ע"א ד"ה ה' ממית ומחיה) תפילה זו, **התפללה חנה עליהם**, (על עדת קרח) ע"פ מ"ש חז"ל, שקרח ראה שלשלת יוחסין יוצא ממנו, וזה הביאו למחלוקת, ולא ידע כי בניו יעשו תשובה, ומהם יצא שמואל,

נמצא, שמואל היה סיבת מחלוקת קרח עם משה ע"ה, ולזה, כשאמרה חנה על עצמה (שמואל א' ב' ה') "עד עקרה ילדה" וגו', אז אמרה, "ה' ממית ומחיה" וגו', כיון שברחמך חננתני שעקרה כמוני ילדה ז', **ואלו הבנים הטעו את קרח, והיא גרמא בנזקיו**, לכך אני מתפללת עליהם, שאתה ממית ומחיה, ובאם לא המתה אותם, אלא ירדו חיים שאולה, לפחות העלה אותן, וזה **מוריד שאל ויעל**, מדברי פי כלי יקר, (והוא, מוהר"ר שלמה לנייאדו, שהיה בזמן הבית יוסף) **ע"כ לשון המהרש"א**.

* * * * *

טעם לאמירת הקטורת כסגולה לעשירות

כתיב (במדבר ט"ז י"ז) "וקחו איש מחתתו ונתתם עליהם **קטורת** והקרבתם לפני ה'",

כתיב (במדבר ט"ז ל"ב) "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכושי" וירדו הם וכל אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל:

יש לומר ברמז, דלפי שעושרו של קורח נבלע באדמה, בעת הקטרת קטורת, לפיכך כדי להעלות מעושרו של קורח יש לומר פרשת הקטורת, ובכך לזכות מעושרו

האם ביקשה חנה על שמואל בנה לעשירות ולמה

כתיב (שמואל א' פרק א' י"א) ותדר נדר ותאמר ה' צבקות אם ראה תראה בעני אמתך וזכרתני ולא תשכח את אמתך ונתתה לאמתך

אם יורים בהם חיצים איך אפשר לומר שהם ששים ושמים

איתא בגמרא (נדרים ל"ט ב'), בשעת מחלקותו של קרח, עלו שמש וירח מרקיע לזבול, ואמרו לפניו רבונו של עולם, **אם אתה עושה דין לבן עמרם אנו מאירים**, ואם לאו אין אנו מאירין, באותה שעה ירה בהן חיצים וחניתות, אמר להם, בכל יום ויום משתחווים לכם ואתם מאירים,

בכבודי לא מחיתם, בכבוד בשר ודם מחיתם, **ובכל יום ויום יורין בהן חיצין וחניתות ומאירים**, שנאמר (חבקוק ג' י"א) "שמש ירח עמד זבולה לאור חציך יהלכו" ע"כ,

איך אפשר לומר כי הם ששים ושמים אם יורין בהן חיצין וחניתות

איתא בגמרא (סנהדרין מ"ב ע"א), כי המאורות ששים ושמים לעשות רצון קונם, פועלי אמת, שפעולתן אמת,

איך אפשר לומר כי הם ששים ושמים, כאשר בכל יום ויום יורין בהן חיצין וחניתות, והם יוצאין להאיר ע"י יסורים בעל כרחם, וכי לזה יקרא ששים ושמים,

ביאור הדבר ע"ד עושיין מאהבה ושמים ביסורים

אפשר לתרץ עפ"י מה דאיתא בגמרא, (שבת פ"ח ב', יומא כ"ג ע"א, גיטין ל"ו ע"ב), תנו רבנן, עלובין ואינן עולבין, שומעין חרפתן ואינן משיבין,

עושיין מאהבה ושמים ביסורין, עליהן הכתוב אומר (שופטים ה' ל"א) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, מבואר, דלמדנו מהשמש היוצאת להאיר בגבורתה, דאעפ"י שיוצאין להאיר ע"י יסורין, בכל זאת עושיין מאהבה,

ולכן השוו חז"ל את אלו העושיין מאהבה ושמים ביסורין אל השמש, שעל השמש נאמר, "ששים ושמים", אעפ"י שיורין בהן חיצין וחניתות הם ששים ושמים לעשות רצון קונם

* * * * *

טענת השמש והירח במחלוקת קורח כי אין שתי מלכים משמים כאחד

איתא בגמרא (נדרים ל"ט ע"ב) מאי דכתיב (חבקוק ג' י"א) "שמש ירח עמד זבולה", שמש וירח בזבול מאי בעיין והא ברקיע קביעי, מלמד, שעלו שמש וירח מרקיע לזבול ואמרו לפניו, רבונו של עולם, אם אתה עושה דין לבן עמרם אנו מאירים, ואם לאו אין אנו מאירין,

טענתם היתה שאין שתי מלכים ושתי רשויות משמים בכתר אחד

איתא בגמרא (חולין ס' ע"ב) אמרה ירח לפני הקב"ה רבש"ע אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ע"כ,

בזה יש לפרש טענת השמש והירח, משום שכאשר אמרה הלבנה, **אי אפשר לשתי מלכים לשמש בכתר אחד**, קיבל הקב"ה את הטענה, וחלק את תפקידיהם, השמש תאיר ביום והירח בלילה,

כאשר ראו השמש והירח, שקרח גם מבקש כהונה, מלבד אהרון הכהן, באו השמש והירח בטענה, כי אם אין אתה עושה דין לבן עמרם, וקרח יקבל גם כהונה, הרי הנך מסכים כי **שתי מלכים יכולים לשמש בכתר אחד**, וא"כ החלוקה בתפקידים שלנו אינה נכונה, ואין אנו מאירים,

עפ"י מובן היטיב, כי טענתם של השמש והירח היתה, שאי אפשר לשתי מלכים לשמש בכתר אחד.

אמר להם הקב"ה, כאשר משתחווים לכם בכל יום ויום, הרי דעתם של המשתחווים, כי ישנם שתי רשויות שוות, **ושתי מלכים יכולים לשמש בכתר אחד**, ובזה אין אתם מוחים,

* * * * *

בירור בדרשות שדרש אסף שהיה ממשפחת קורח

כתיב (תהלים ע"ט א') "מזמור לאסף אלקים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך"

הדרשה שהבין אסף רק בשעה שכיבד את אביו

איתא בגמרא (קידושין ל"א ע"ב) אמר רבי אבהו, אבימי ברי קיים מצות כיבוד, חמשה בני סמכי (מבוגרים) הוה ליה לאבימי,

כתיב (איכה ב' ח') חשב ה' להשחית חומת בת ציון נטה קו וגו', **טבעו בארץ שעריה** אבד ושבר בריחיה,

כתב רש"י (איכה ב' ט') **טבעו בארץ שעריה**

מדרש אגדה, לפי שחלקו כבוד לארון שנאמר (תהלים כד) "שאו שערים ראשיכם" לפיכך לא שלטה בהם בריה וטבעו בארץ,

ורבותינו אמרו מעשי ידי דוד היו לפיכך לא שלטו בהם אויבים, עכ"ל רש"י,

איתא בגמרא (סוטה ט' ע"א), דרש ר' חנינא בר פפא, מאי **דכתיב** (תהלים ל"ג א'), "רננו צדיקים בה' לישרים נאווה תהלה", אל תקרי נאווה תהלה אלא נוה תהלה, זה משה ודוד שלא שלטו שונאיהם במעשיהם, **דוד** דכתיב (איכה ב' ט') "**טבעו בארץ שעריה**", ע"כ,

כתב רש"י (סוטה ט' ע"א), **דוד דכתיב טבעו בארץ שעריה**, לעיל מיניה (איכה ב' ח') כתיב חשב ה' להשחית חומת בת ציון, ועלה כתיב **טבעו בארץ**,

ומצודת ציון, היא עיר **דוד** וביתו כדכתיב בספר שמואל (ב' ה'), וכשבאו צרים בימי צדקיהו **טבעו השערים**, דלתות השערים שהיו של נחושת או של זהב כדי שלא ישאום אויבים,

מבואר, כי השערים שטבעו הם השערים בביתו של דוד המלך,

תפיסת המהרש"א על דברי רש"י

כתב המהרש"א (סוטה ט' ע"א ד"ה מ"ד רננו צדיקים),

במדרש אגדה, דלכך נעשה זה הנס בשערי המקדש יותר מבשאר כלי מקדש לפי שחלקו כבוד לארון שנאמר שאו שערים ראשיכם לפיכך לא שלט בהן בריה וטבעו בארץ כו' עיין פרש"י באיכה,

אבל רש"י הכא, נדחק לפרש דקאי **אשערים של בת ציון** ולא **אשערי בהמ"ק**, והיינו, משום דנקט הכא **דוד**, והוא לא בנה בהמ"ק אלא שלמה בנאו,

והוא סותר המדרש אגדה שכתבנו, **דודאי בשערי מקדש איירי** ואף על גב דשלמה בנאו

בחיי אביו (רבי אבהו), וכי הוה אתא רבי אבהו (אביו) קרי אבבא, רהיט ואזיל ופתח ליה, ואמר אין אין, עד דמטאי התם,

כתב רש"י, חמשה בני סמכי, ואפילו הכי, כי הוה קרי ר' אבהו אבבא, היה אבימי רץ ופותח לו, ואינו מניח לאחד מבניו לילך,

יומא חד אמר ליה (אביו) אשקיין מיא, אדאייתי ליה נמנס, גחין קאי עליה, עד דאיתער, (היה כפוף לפניו, עד שהתעורר) **איסתייעא מילתיה, ודרש אבימי, מזמור לאסף, ע"כ**,

על מה אמר אסף שירה לפי רש"י

כתב רש"י איסתייעא מילתא - **בעודו גחין לפניו**, שהבין במדרש מזמור אחד שבספר תהלים שלא היה מבין בו קודם לכן לדורשו, וי"מ שמקרא זה לבדו דרש,

מזמור לאסף אלקים באו גוים בנחלתך, **קינה לאסף** מיבעי ליה, ודרש כך, **שאמר אסף שירה** על שכילה הקדוש ברוך הוא חמתו בעצים ואבנים שבביתו, ומתוך כך הותיר פליטה בישראל, שאלמלא כך לא נשתייר משונאי ישראל שריד, וכן הוא אומר (איכה ד' י"א), "כלה ה' את חמתו ויצת אש בציון"

על מה אמר אסף שירה לפי תוס'

כתבו התוספות, (קידושין ל"א ע"ב ד"ה איסתייעא מילתא) אך יש במדרש, שאסף אמר שירה, **על שטבעו בארץ שעריה**, משל לשפחה שהלכה לשאוב מים מן הבאר, ונפל כדה לבאר, והיתה מצטערת ובוכה,

עד שבאתה שפחת המלך לשאוב, ובידה כלי של זהב, ונפל אותו כלי שם, התחילה הראשונה לשורר, ואמרה, עד עכשיו לא הייתי סבורה שיוציא שום אדם כדי שהוא של חרס מן הבאר, שאינו נחשב, ועכשיו, מי שיוציא אותו של זהב, יוציא כדי עמו,

כך בני קרח שהיו בלועים, כשראו, **שטבעו בארץ שעריה** אמרו **שירה**, אמרו, מי שיוציא השערים יוציא גם אותנו, לכך אמר אסף מזמור, **שהוא ממשפחת קרח, עכ"ל התוספות**,

כשאמר הנביא טבעו בארץ שעריה לאיזה שערים הכוונה

ומבואר גם, כי ע"י השערים שנפתחו לשלמה המלך לכבוד אביו, ובאותה שעה נהפכו פני שונאי דוד כשולי קדירה, וידעו כל ישראל שמחל לו הקדוש ברוך הוא על אותו העון, הרי יש כאן כיבוד אב הגדול ביותר,

לפי זה עפ"י הדרשה שאמרו התוס' כי אסף שהיה ממשפחת קורח שמח שיבוא יום שיעלו את בני קורח, והרי יש כאן עניין של כיבוד אב, ומובן מאוד למה הבין רק עכשיו בשעת כיבוד אב לומר הדרשה,

אך יש לשאול, לפי הדרשה של רש"י שאינו מדבר בשערים של ביהמ"ק, והשערים הם של ביתו של דוד, למה נעשה זה הנס בשערי ביתו יותר מבשאר כלי ביתו, ומה ענין כיבוד אב יש, שרק עכשיו הבין לדרוש,

יש לבאר, משום ששערי ביתו של אדם הם הכלי החשוב ביותר לכבוד בהכנסת אורחים, וכמו שעשה אבימי שרץ לפתוח השער, והלא יכול לכבדו בתוך ביתו, אלא ממה שטבעו השערים יותר משאר כלי ביתו של דוד מוכח כי השערים הם הכלי החשוב ביותר כדי לכבד, ולפיכך גם לשיטת רבותינו דרש רק בשעה שכיבד את אביו.

* * * * *

מה אם כילה חמתו בביהמ"ק הרי כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב

ביאורו הנפלא של העיון יעקב למה היה צריך ר' אבימי לקיים הכיבוד אב בעצמו

כך כתב העיון יעקב, דיש לשאול, בגמרא שהבאנו לעיל, למה היה צריך ר' אבימי לרוץ בעצמו לפתוח לאביו הדלת, ולא יכל לשלוח

אחד מבניו, הרי קיי"ל דשלוחו של אדם כמותו, אלא, משום דאעפ"י ששלוחו של אדם כ'מותו, מ"מ הוא רק בכ' הדמיון, ולכן בעצמו יותר מצווה לקיים,

ואסתעייע מילתא ודרש דומה בדומה,

דקשה, על מה שאמר כילה הקב"ה חמתו על עצים ואבנים, דמה כילה חמתו בזה, בכך שאי אפשר להקריב קרבן, הלא אמרינן כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה,

עיקר הכבוד היה לדוד שהוא הכין כסף וזהב לבנינו גם קנה מקום מקדש,

ולגבי שערים אמרו פ' במה מדליקין (שבת ל' ע"א), ובפ' חלק (סנהדרין ק"ז ע"ב), בשעה שבנה שלמה את בית המקדש ביקש להכניס ארון לבית קדשי הקדשים, דבקו שערים זה בזה. אמר עשרים וארבעה רננות ולא נענה. אמר שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד ה' עזוז וגבור ה' גבור מלחמה, ונאמר שאו שערים ראשיכם ונשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד וגו' - ולא נענה, כיון שאמר ה' אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דויד עבדך - מיד נענה.

באותה שעה נהפכו פני שונאי דוד כשולי קדירה, וידעו כל ישראל שמחל לו הקדוש ברוך הוא על אותו העון. עכ"ד המהרש"א,

מבואר, כי שתי פירושים יש לנאמר טבעו בארץ שעריה, כפירוש רש"י באיכה ב' ט', האחד בדרך מדרש אגדה, שהשערים הם שערי בית המקדש,

והשני בדרך ורבותינו אמרו מעשי ידי דוד היו, והם שערי ביתו, כפי שפירש רש"י בסוטה ט' א',

רש"י לשיטתו בדרך שפירש את דרשת מזמור לאסף

לפי"ז מובן ביותר למה לא פירש רש"י את דרשת המזמור שאמר אסף ע"ד שאמרו התוס' המשל לשפחה, שבשעה שיוציא את שערי ביהמ"ק לכשיבנה, יעלו גם בני קורח, משום שרש"י לשיטתו סובר כי טבעו בארץ שעריה הם שעריו של בית דוד, ולא של ביהמ"ק, כפי שפירש בסוטה ט' א', וכפי שהביא דברי רבותינו באיכה ב' ט',

ומעתה יש הבנה יש שאלה ויש ביאור במה שלא הבין אסף קודם לכן לדורשו

רש"י כתב שהבין במדרש מזמור אחד שבספר תהלים שלא היה מבין בו קודם לכן לדורשו, עכ"ד, ורק בשעת כיבוד אביו הבין לדרוש זה המדרש,

מבואר, למה נעשה זה הנס בשערי המקדש יותר מבשאר כלי מקדש לפי שחלקו כבוד לארון שנאמר שאו שערים ראשיכם,

"ויקנאו למשה במחנה", "לאהרן קדוש הי",
דהיינו ב' עבירות,

שנתקנאו בכבוד משה ואהרן, ולא במעשיהם
הטובים, כמ"ש "ויקנאו למשה במחנה",
"ולאהרן היה הקנאה שהיה קדוש ה",

לפי, שמשה היה אהלו של תורה מחוץ
למחנה, כמפורש בפרשת כי תשא, ושם היה

תמיד, ואהרן היה דר בתוך המחנה, ורדף
שלום בין איש לרעהו ובין איש לאשתו,

ואמר על עדת קרח, שלא קנאו למשה בלמוד
תורתו שמחוץ למחנה, אבל קנאוהו במעלת
כבודו כשבא למחנה, שהיה חשוב לכולם,

ובהיפך באהרן לא קנאוהו על הטוב שעשה
במחנה ישראל, עשיית שלום, אבל קנאוהו על
כבוד שהיה לו מחוץ למחנה ישראל, שהיה
קדוש ה' במחנה שכינה לעבוד עבודת ה'
שע"כ חלקו על הכהונה, עכ"ל המהרש"א,

מבואר, שהקנאה למשה היתה על מה שהיה
במחנה, ולא על מה שהיה עוסק בתורה מחוץ
למחנה,

ולאהרון, קנאו על מה שהיה קדוש ה' ועשה
העבודה, והיה לו כבוד של קדוש ה', וזהו
פירוש הפסוק, ויקנאו למשה במחנה לאהרן
קדוש ה'.

* * * * *

אלא צ"ל, דכאילו הקריב קרבן, והוא רק בכ'
הדמיון ומ"מ הקורבנות יותר מצוה, לפיכך
קיים ר' אבימי כיבוד אב בעצמו, דמצוה בו
יותר מבשלוחו, ואינו דומה שלוחו של אדם
אעפ"י שהוא כמותו למקיים בעצמו, ובכך
מובן הדרשה שדרש בזכות כיבוד אב, שהוא
דומה בדומה. עכ"ל העיון יעקב.

* * * * *

כיצד הוכיח שמואל נכדו של קורח שהוא מתנגד למחלוקת שעשה סבו

כתיב (שמואל א פרק י"ב ו' הפטרת קורח) "ויאמר
שמואל אל העם, ה' אשר עשה את משה ואת
אהרן, ואשר העלה את אבותיכם מארץ
מצרים",

בשעה שבא שמואל להמליך את שאול למלך
היה מונה את חסדי ה' אשר עשה אתם, ופתח
ואמר ה' אשר עשה את משה ואת אהרון,
ולהבין הענין, למה היה מזכיר בתחילת דבריו
את משה ואת אהרון, אשר לכאורה אינו מן
הענין,

אפשר לבאר, דלפיכך היה שמואל, מזכיר את
משה ואת אהרון, מכיון והוא היה גרמא
בטעותו של קרח, ובכדי שלא יחשבו כי ליבו
עם מחלקותו של קרח על משה ואהרון, הודיע
לעם, כי ה' הוא שעשה את משה ואת אהרון
בתפקידיהם, ואין מקום להרהר או לערער.

* * * * *

במה היתה קנאתם למשה ואהרון ביאור מהרש"א

כתיב (תהילים ק"ו ט"ז), "ויקנאו למשה במחנה
"לאהרן קדוש הי",

איתא בגמרא (בבא בתרא ע"ד ע"א, סנהדרין ק"י
ע"א), **א"ל תא אחוי לך בלועי דקרח, אמר לי**
אצית מאי שמעת, ושמעית דהו אמרין משה
ותורתו אמת והן בדאין, אמר לי, כל תלתין
יומי מהדר להו גיהנם להכא כבשר בקלחת,
ואמרי הכי, משה ותורתו אמת והן בדאין,

כתב המהרש"א (בבא בתרא ע"ד ע"א בד"ה ואמר
אחוי לך בלועי דקרח), **כתיב** (תהילים ק"ו ט"ז),

להערות הארות ולקבלת העלון ניתן לפנות אל

"מכון פאר" רחוב חזון איש 2 בני ברק

פקס 03-6161777 נייד 0527-616166

מייל y0527616166@gmail.com